

STIJN, MARIJN EN DE HARLEKIJN

Colofon

ISBN: 978 94 6365 321 3

1e druk 2021

© 2021, Bram Stokroos

Exemplaren zijn te bestellen via de boekhandel
of rechtstreeks bij de uitgeverij:

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

8911 LE Leeuwarden

www.elikser.nl

Vormgeving binnenwerk en omslag: Evelien Veenstra

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

STIJN, MARIJN EN DE HARLEKIJN

Bram Stokroos

Voor Jasper Constantijn en Laurens Marijn Stokroos

van opa

1.

Het was vrijdagmiddag. Iedereen was kennelijk op weg naar huis. Stijn keek hoe opa de Volvo door het drukke verkeer loodste. Marijn zat achterin.

‘Op de terugweg mag jij voorin zitten,’ zei Stijn tegen zijn broer.

Op opa keek naar zijn kleinzoons en zei lachend: ‘Eigenlijk moesten we een auto hebben, waarin we alle drie voorin kunnen zitten.’

‘Zijn die er dan?’, vroeg Marijn en hij boog zich voorover om beter te kunnen luisteren.

‘Ja, er zijn wel kampeerauto’s met drie stoelen voorin.’

‘Ben je van plan zo’n auto te kopen?’, vroeg Marijn spontaan.

‘Nou,’ zei opa een beetje in zichzelf, ‘oma en ik hebben er wel eens over gedacht.’

‘Meen je dat echt?’, vroeg Stijn opgewonden.

Op opa lachte en antwoordde: ‘Als jullie het goed vinden, moeten we morgen maar eens bij de dealer gaan kijken.’

‘Goed vinden, goed vinden!’ zei Stijn, ‘maar dat is toch geweldig.’

Op opa keek achterom en zag dat ook de donkere ogen van Marijn schitterden.

Marijn porde Stijn in zijn zij. Dat was nog eens een buitenkansje.

‘We zijn er bijna,’ zei opa. Hij had nu weer alle aandacht bij het drukke verkeer. Hij remde en sloeg linksaf. Voor

een groot gebouw stopte hij, stapte uit en gooide een grote envelop in de brievenbus.

‘Nu mag ik voorin,’ zei Marijn.

De broers wisselden van plaats. Het duurde even voordat opa terugkwam.

‘Zou hij het echt menen?’ Marijn keek zijn broer vragend aan. Opa schoof weer achter het stuur en startte.

‘Aan wat voor auto denk je dan, opa?’, vroeg Marijn voorzichtig.

‘Eh ... ik denk aan een kampeerauto, zo’n auto waarin je kunt slapen, eten kunt koken en waarmee je overal naartoe kunt. Dat lijkt me wel wat.’

De jongens keken elkaar glunderend aan. Een kampeerauto, waarin je kon slapen ... dat was te mooi om waar te zijn.

Toen ze weer thuis waren, renden de jongens naar binnen.

‘Pap, moet je horen, opa wil een kampeerauto kopen!’

Marijn schreeuwde het uit en kneep zijn vader in de arm.

‘Zo,’ zei zijn vader rustig en hij knipoogde.

‘En dan met opa op vakantie natuurlijk,’ zei mam.

‘Mag ik dan thuis blijven?’, zei oma lachend.

Toen begrepen de broers dat dit plan al uitgebreid met hun ouders was besproken.

De volgende ochtend stonden ze vroeg op. Het was prachtig weer. Snel aten ze een paar broodjes in de keuken.

‘Rustig aan en voorzichtig met opa,’ zei mam, ‘gordels vast en om de beurt voorin.’

Opa reed het garagepad af; de jongens zwaaiden. Het werd voorjaar. Vogels zongen, bomen werden groen en krokussen bloeiden. De handelaar in terreinauto’s was snel gevonden. In een grote showroom stonden tientallen auto’s. De een nog mooier dan de ander.

Helemaal achterin stond een Wildcar. Dat was de auto die opa op het oog had. Prachtig donkergroen met een lage carrosserie en brede banden.

Lekker stoer, dacht Marijn.

Voorin zaten inderdaad drie sportstoelen, met veiligheids gordels als in een raceauto.

‘Niet gek,’ zei Stijn en maakte de deur open.

Marijn liep snel naar de andere kant en wipte naar binnen.

‘Hij heeft vijf versnellingen en een aparte pook voor de vierwiel aandrijving,’ zei Marijn deskundig.

‘Die stoelen zitten goed, joh,’ glunderde Stijn tevreden en klikte zijn veiligheidsriem vast. Wat een instrumenten in het dashboard.

‘Het lijkt wel de cockpit van een vliegtuig,’ zei Marijn opgewonden.

‘Opa, moet je eens kijken,’ zei hij ongeduldig.

Maar opa stond met de verkoper te praten en beduidde de jongens dat ze even geduld moesten hebben. Even later gaven de verkoper en opa elkaar de hand en opa liep naar de auto.

‘Zo,’ zei hij, ‘laten we maar samen voorin gaan zitten, dan kunnen we alles rustig bekijken.’

Stijn streek zijn blonde haar naar achteren en keek bedachtzaam om zich heen. Marijn frunnikte al aan de knopjes en schakelaars.

‘Er zitten drie airbags in,’ ontdekte Marijn.

‘Dat moet ook wel met drie stoelen voorin,’ zei Stijn en trok een heel deskundig gezicht.

Opa keek eens naar zijn kleinzoons en vroeg voorzichtig: ‘Mag ik even achter het stuur zitten?’

Stijn stapte uit en opa schoof achter het stuur. Opa had de contactsleutel uit z’n zak gehaald en startte de motor.

Onmiddellijk drong een diep grommend geluid in de cabine door.

‘Dat klinkt goed, makkers,’ zei opa tevreden en zette vlug de motor weer af.

Er mochten natuurlijk geen uitlaatgassen vrijkomen in de showroom.

Marijn had ondertussen ontdekt dat de ramen elektrisch konden worden geopend.

De buitenspiegels gingen ook met een schakelaar op en neer.

‘Er zit een radio met een cd-speler in. Waar zit de wisselaar, opa?’, vroeg Stijn.

Opa schudde z’n hoofd. ‘Laten we maar eens gaan zoeken.’

Marijn en Stijn deden de achterdeur van de Wildcar open.

Op de achterdeur was het reservewiel gemonteerd. Er zat een fleurige hoes omheen.

‘Kijk, er staat een clowntje op,’ zei Stijn.

Opa keek aandachtig rond.

‘Daar moet nog wel veel aan gebeuren,’ mompelde hij.

‘De achterbank moet eruit. Ik laat er een slaapbank in monteren,’ zei opa nadenkend. ‘Dan kan ik er in elk geval goed in slapen. Misschien wil oma ook wel eens mee.’

Hij streek langs zijn kin. De jongens keken elkaar aan. Zou hij het echt menen? Maar opa keek ernstig. Hij lachte niet en er waren geen pretrimpeltjes rond z’n ogen.

Opa in de auto slapen ...?

‘En wij dan?’, vroeg Marijn voorzichtig.

‘Waar moeten wij dan slapen?’, aarzelde Stijn, terwijl hij opa vragend aankeek.

Opa wachtte even en zei toen lachend: ‘Ik denk dat jullie bovenop de auto moeten slapen.’

‘Bovenop het dak!?’ riepen de jongens in koor.

‘Ja, ik laat op het dak van de auto een grote kist monteren met daarin een tent.’

Opeens wisten ze het. Maanden geleden had opa een foto laten zien van een expeditie in de Sahara. Daarop stonden drie grote terreinauto’s dicht bij elkaar. Ze hadden allemaal een daktent.

‘Zo’n daktent als op die Sahara-auto’s!?,’ zei Stijn verwachtingsvol.

Opa knikte.

‘Twee matrassen erin, een slaapzak en allebei een kussen; dan kun je slapen, nietwaar? Hoe lijkt dat?’

De jongens keken elkaar aan en barstten uit in een soort apengebrul. Slapen in een tent, op het dak van de auto.

‘Dat is gaaf, man,’ zei Stijn en gaf zijn broer een stevige zet.

‘Als we de vloer wat hoger laten maken, krijgen we eronder veel bergruimte,’ dacht opa hardop.

‘Dan maken we allemaal vakjes in de vloer met deksels erop en dan kunnen we daarin al onze spullen kwijt,’ bedacht Marijn.

Dat leek opa een goed idee.

Hij wreef nadenkend langs zijn kin en zei: ‘Ik denk dat ik nog maar eens met de verkoper ga praten. Bekijken jullie de auto nog maar eens goed.’

Opa liep weg en de jongens keken elkaar aan.

‘Hij heeft de contactsleutel meegenomen,’ zei Stijn teleurgesteld.

Maar opa kende zijn kleinzoons.

De auto werd grondig bekeken. De banden waren als nieuw, de uitlaat zag er goed uit en de trekhaak was ook nog perfect.

‘Laten we de cd-wisselaar zoeken. Die moet ergens zitten.’

En, ja hoor, in een van de opbergvakken achterin de auto

vonden ze een zwarte doos, waarin de cd's konden worden opgeborgen.

'Dat is een heel goede radio,' ontdekte Marijn, 'er zit zelfs een kortegolfontvanger op.'

De jongens waren zo verdiept in hun ontdekkingstocht, dat ze opa niet zagen aankomen.

'En jongens,' zei opa, 'is ie geschikt voor ons?'

'Nou en of.'

'Te gek, supercool, opa,' zei Marijn opgewonden.

Opa had alles in orde gemaakt. De auto zou helemaal worden aangepast. Er kwam een daktent op. De achterbank ging eruit, de vloer zou worden verhoogd en er kwam een brede slaapbank in.

'Over twee weken is alles klaar. Dan kunnen we de auto halen.'

'Kunnen we dan samen op vakantie.' Stijn keek bezorgd.

'Zou dat mogen van pap en mam?,' vroeg Marijn zich af.

'Ja, ja,' zei opa opgewekt, 'die vinden het vast wel goed.'

De jongens keken elkaar aan. Zou dat zo gemakkelijk gaan? Druk pratend liepen ze naar de Volvo van opa.

Onderweg naar huis zei opa: 'Nu moeten we nog wel een naam bedenken voor de Wildcar.'

Het werd even stil, de jongens dachten na.

'Vliegende Hollander, zou dat wat zijn?,' vroeg Stijn zich hardop af.

'Nee, joh, het is geen schip,' reageerde Marijn.

'Gewoon Wildcar dan.'

Opa luisterde en zei niets.

Plotseling wees Stijn naar buiten en zei: 'Op dat bord staat Barbarossa. Is dat geen mooie naam?'

'Barbarossa is de naam van een oude Duitse keizer met een rode baard,' antwoordde opa voorzichtig. 'Bovendien is het

een Belgisch biermerk. Niet zo geschikt lijkt mij. De auto is donkergroen.'

'Wat vinden jullie van de Groene Draak. Ik vind dat wel een stoere naam voor een terreinauto,' stelde Marijn voor.

'Is dat niet de naam van de boot van de koningin, opa?,' vroeg Stijn.

'Dat geeft toch niet. We schrijven haar wel een briefje, dan vindt ze het vast wel goed,' stelde Marijn vast.

'We moeten er nog maar eens over nadenken,' zei opa.

Al pratend waren ze al bijna weer thuis. Opa reed de oprit op en stopte voor de garage. De jongens holden naar hun ouders, die in de tuin aan het werk waren.

'We hebben een groene draak gekocht!,' schreeuwde Stijn.

'Nee, een Vliegende Hollander!,' zei Marijn.

Ze waren zo enthousiast dat ze haast over hun woorden struikelden.

'Waar is oma?,' vroeg Marijn even later.

'Die zit achterin de tuin te schilderen.'

De jongens renden de tuin in en Stijn riep: 'Oma, moet je horen: opa heeft een groene draak gekocht, met een tent op de rug, een antenne op zijn snuit en van achteren een trekhaak.'

Oma schudde haar hoofd. 'Soms denk ik dat ik drie kleinzoons heb.'

2.

De auto was klaar. De handelaar had gebeld en zaterdag mochten ze komen. Ze waren al vroeg op stap. Oma moest mee. Zij moest de Volvo van opa terugrijden. Want zij gingen natuurlijk met z'n drieën in de nieuwe terreinauto. Wat zag ie er stoer uit. Brede banden, diepgroen van kleur en de daktent er bovenop. Alles leek nieuw. Er zat zelfs een nieuwe radio in. Het is een satellietontvanger, had opa verteld.

'Gaaf,' glunderde Marijn.

'Mogen we de tent al uitzetten?'

Opa schudde zijn hoofd.

'Dat lijkt me niet zo'n goed idee. Laten we maar wachten tot we weer thuis zijn.'

Oma keek naar haar enthousiaste kleinzoons. De blonde haren van Stijn wapperden alle kanten op. Stijn was de oudste, hij was lang en slank en keek met zijn heldere blauwe ogen onderzoekend rond. Zijn broer was steviger gebouwd. Zijn bruine ogen keken van onder een donkere haardos ondeugend de wereld in.

De jongens waren ondertussen achterin gestapt. Er zat een prachtige slaapbank in, die tegen de wand kon worden weggeklapt.

Stijn keek in de vloerkastjes. 'Er zit nog niets in.'

'Dat komt nog wel.'

'Alle kookspullen moeten ook nog een plek hebben.'

'Hieronder zit het kookgerei,' ontdekte Marijn en trok een kist tevoorschijn.

Dat was handig. Een platte gasfles en twee kookpitten, helemaal van roestvrij staal.

‘Dat heeft een boel geld gekost,’ stelde Stijn deskundig vast.

‘Opa heeft genoeg,’ meende Marijn.

‘Hij drukt het zelf,’ lachte Stijn.

‘Zo kan het wel weer,’ bromde opa en greep naar zijn kleinzoon. Maar die was hem veel te vlug af.

Opa overlegde nog even met de verkoper, kreeg een envelop met papieren en de autosleutels. Oma liep naar de Volvo en opa schoof achter het stuur van de Wildcar.

‘Gordels vast, dan gaan we.’

Opa startte. Onmiddellijk klonk weer dat bekende zware geluid.

Het was een prachtige tocht. Met hun drieën in de Wildcar en oma er achteraan in de Volvo. Het was net een optocht.

Thuis parkeerde opa de auto voor de garage. Oma zette de Volvo er keurig naast.

‘Mogen we er vannacht in slapen?’, vroeg Stijn en keek opa aan.

Opa keek naar de vader van Stijn en Marijn.

‘Ik heb het niet beloofd,’ zei hij, ‘maar als jij het goed vindt?’

Pap knikte en de jongens sleepten hun ouders mee naar de auto. Ze moesten alles zien.

‘Hé, er staat een clowntje op de hoes van het reservewiel.

Het is net een harlekijn,’ zei mam. ‘Is dat geen mooie naam voor die kampeerauto van jullie?’

De jongens keken naar opa.

‘Harlekijn vind ik wel een mooie naam,’ zei Marijn enthousiast.

Stijn knikte.

‘Jij dan, opa.’

‘Ik vind alles goed,’ lachte opa.

Vanaf die dag heette de kampeerauto ‘de Harlekijn’.

De hele dag zaten de broers in de kampeerauto. Je mag alles bekijken en onderzoeken, maar starten is verboden, had opa gezegd.

Eindelijk was het avond.

‘Douchen en je slaapzak en een kussen mee in de Harlekijn,’ zei mam.

’s Middags hadden ze de autotent al opgezet. Het ging heel gemakkelijk. Je hoefde alleen op een knop te duwen en dan ging de tent vanzelf omhoog. Opa bracht de jongens naar hun slaappleaats. Eén voet op het reservewiel en hup, dan was je in de daktent.

‘Hier heb je mijn mobieltje,’ zei opa. ‘Als er vannacht wat gebeurt, kun je me bellen.’

Nog even staken er twee hoofden uit de tent. Toen ging de rits dicht.

‘Welterusten, opa,’ klonk het.

‘Welterusten, jongens.’

Opa bleef nog even staan luisteren. Hij hoorde nog wat gerommel en gefluister. Toen werd het stil.

De volgende ochtend ging naast het bed van opa en oma de telefoon.

‘We zijn wakker,’ klonk het opgewekt, ‘en we hebben heerlijk geslapen.’

‘Blijf nog maar even liggen,’ zei opa slaperig. ‘Alles is hier nog in diepe rust.’

‘Maar we hebben zo’n honger. Er is niets te eten in de auto!’

‘Oké,’ zei opa, ‘kom er maar uit, dan maken jullie vandaag het ontbijt klaar in de keuken. Jullie hebben immers vakantie. Maar zachtjes hoor, pap en mam slapen nog.’

De gehele dag werd besteed aan het inrichten van de Harlekijn.

Ze hadden alles ingepakt. Borden, mokken, bestek, maar ook gereedschap, een verbandkist en zelfs een brandblusser. 'Jullie gaan drie dagen op reis,' zei mam, 'er moet ook eten mee.'

'Veel eten,' antwoordde Stijn een beetje ongerust. Hij had altijd honger.

'Veel brood en beleg,' vond Marijn, 'en vergeet het pannenkoekenmeel niet.'

De volgende ochtend werden ze uitgezwaaid. Niet lang daarna reden ze door een heuvelachtig landschap. De weg golfde, de zon scheen heerlijk. Aan weerszijden strekten zich de bossen uit. De verschillende kleuren groen waren prachtig. De ramen stonden open; het was echt voorjaar.

Gisteren hadden ze overlegd, welke cd's in de wisselaar moesten. Stijn wilde de Beatles en Marijn dacht aan Sting. Opa vond het allemaal goed. Als je maar één plaatsje voor mijn cd overlaat, had hij gezegd. Dan kunnen we om de beurt naar onze favoriete muziek luisteren.

Marijn was aan de beurt. Hij zette de cd van Sting aan en plotseling klonk het snerpande geluid van de gitaren en van zware bonkige bassen door de auto.

De jongens zongen mee.

'Ik voel dat gestamp in mijn buik,' zei opa berustend. 'Hebben jullie dat niet?'

'Dat is nu juist zo lekker,' antwoordde Stijn, 'maar nu ben jij aan de beurt, opa.'

Opa frunnikte wat met de radio en plotseling klonk het heldere geluid van een klarinet door de auto. Eerst heel zacht, maar geleidelijk helderder. Het was net alsof de hoge tonen

van de klarinet van een trapje naar beneden buitelden. Op de achtergrond speelde het orkest. Het geluid van de klarinet zakte langzaam weg in het orkest en kwam dan voorzichtig weer tevoorschijn. Klarinet en orkest leken met elkaar in gesprek. De jongens luisterden gespannen.

‘Dit is het langzame deel uit het klarinetconcert van Mozart,’ vertelde opa. ‘Deze muziek is meer dan tweehonderd jaar oud.’

‘Noem je dat nu klassieke muziek?’, vroeg Marijn geïnteresseerd.

‘Je zou het ook blijvende muziek kunnen noemen.’

De jongens vonden die oude muziek kennelijk wel mooi, want ze luisterden met aandacht, terwijl opa over het leven en de muziek van Mozart vertelde.

Mozart was een zogenaamd wonderkind, een muzikaal talent, vertelde hij. Toen hij vier jaar was, speelde hij al piano en viool en op vijfjarige leeftijd kon hij al korte muziekstukken schrijven. Zijn zusje Maria was ook erg muzikaal. Hun vader en moeder namen de kinderen al heel vroeg mee op reis. Vanuit Wenen reisden ze naar Duitsland, Frankrijk, Nederland en zelfs naar Engeland en dat ging in die tijd met de postkoets en een trekschuit.

Dat was nog eens iets anders dan in een terreinauto met opa, dacht Stijn.

Onderweg moesten ze voor belangrijke mensen optreden. Zijn zusje met de piano en Wolfgang met de viool.

‘Ze moesten kunstjes vertonen, zul je bedoelen!’ riep Marijn verontwaardigd.

Mozart heeft het in zijn leven niet gemakkelijk gehad, vertelde opa verder. Later, toen hij getrouwd was, verdiende hij erg weinig. Toch heeft hij prachtige muziek geschreven, die nu nog steeds wordt gespeeld.

‘Denk je dat de mensen over tweehonderd jaar ook nog naar de popmuziek van de Beatles zullen luisteren?’ vroeg opa lachend.

Kletsend over popmuziek, de Beatles en klassieke muziek reden ze door het landschap van de Ardennen. De muziek golfde als het ware met het landschap mee. De vergezichten waren prachtig. Opa reed voorzichtig want de weg was smal en erg bochtig.

Plotseling riep Stijn: ‘Dáár, kijk dáár, dáár in de berm ligt een auto op zijn kant. Voorzichtig, opa!’

Marijn had zijn veiligheidsriem al losgemaakt en stond voor zijn stoel om uit te kijken.

‘Ja, dáár, daar tussen die bomen, ligt een auto.’

Opa zag het ook. Beneden, waar de weg een scherpe bocht maakte, lag een auto op zijn kant. Een grote grijze auto. Opa reed voorzichtig naar beneden, want er lag een bruine vlek op de weg.

Nu konden ze het beter zien. De auto lag op zijn zij en werd tegengehouden door twee bomen en wat struiken. De helling was steil. Die twee bomen hadden de auto gered. Als die er niet hadden gestaan, was de auto in de diepte gegleden. Opa liet de Harlekijn uitlopen, remde voorzichtig en parkeerde in de berm.

‘Laten we maar eens gaan kijken,’ zei hij, ‘maar voorzichtig hoor!’

Marijn, die snel vooruit was gerend, riep: ‘Opa, daar ligt iemand.’

Toen zagen ze het. Onderaan de helling lag een man, die moeite deed naar boven te kruipen.

‘We komen u helpen!’ zei opa, ‘blijf maar rustig liggen.’

Voorzichtig daalden ze af. Ze hielden zich aan de takken van de struiken vast en kwamen steeds dichterbij. De man lag op

zijn rug en hield met zijn rechterhand zijn linkerarm bij de elleboog vast. Hij bloedde een beetje uit een hoofdwond en kreunde van pijn.

Opa knielde naast hem en zei: ‘Rustig maar. Alles komt in orde. Wat is er gebeurd?’

‘Ik raakte plotseling de controle over de auto kwijt en gleed de helling af. De auto kantelde en kwam gelukkig tegen de bomen terecht. Ik heb kans gezien eruit te kruipen, maar mijn schouder doet pijn,’ antwoordde de meneer, die er heel sportief uitzag.

‘U hebt ook een kleine hoofdwond,’ antwoordde opa, terwijl hij de man nauwkeurig aankeek.

‘Stijn, loop jij even terug naar de auto en haal de verbanddoos.’

‘Deksel 10,’ zei Marijn tevreden. Hij had zelf de verbanddoos ingepakt.

Stijn kroop naar boven en Marijn knielde naast opa.

Opa zei: ‘Nee, Marijn, niet hier, graag aan deze andere kant.’

Marijn kroop snel naar de andere kant en volgde de aanwijzingen van opa op.

‘Ik wil even naar uw schouder kijken, voordat u naar boven kruipt.’

‘Hebt u alleen pijn aan uw arm en schouder of zijn er nog andere plaatsen waar het pijn doet?’ vroeg opa.

‘Nee, alleen mijn schouder doet erg pijn.’

Opa had ondertussen zijn hand onder de schouder gelegd en zei: ‘Door de schok is uw arm uit de kom geraakt.’

Stijn kwam hijgend terug met de verbanddoos.

‘Pak maar even een pleister, Stijn.’

‘Het is maar een kleine wond, maar ze bloedt nog. Later kunnen we het wel schoonmaken.’

‘Zo,’ zei opa, ‘de pleister zit erop; nu de schouder nog.’